TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2021. gada 20. maijā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Civiltiesiskās atbildības apdrošināšana saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu izmantošanu – Direktīva 2009/103/EK – 3. pants – Pienākums apdrošināt kaitējumu īpašumam – Piemērojamība – Dalībvalsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru ir jāsedz tikai tie negadījumā cietušā transportlīdzekļa vilkšanas izdevumi, kas radušies šīs dalībvalsts teritorijā, un tikai tās stāvvietas izmaksas, kuras ir nepieciešamas sakarā ar izmeklēšanu kriminālprocesā vai citu iemeslu dēļ

Lietā C-707/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi* (Lodzas Centra rajona tiesa Lodzā, Polija) iesniedza ar 2019. gada 2. septembra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2019. gada 23. septembrī, tiesvedībā

K.S.

pret

A.B.,

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs J. Regans [*E. Regan*], tiesneši M. Ilešičs [*M. Ilešič*], E. Juhāss [*E. Juhász*], K. Likurgs [*C. Lycourgos*] un I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*] (referents),

ģenerāladvokāts: A. Rants [*A. Rantos*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– A.B. vārdā – *M. Samocik*, *radca prawny*,

– Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,

– Latvijas valdības vārdā – sākotnēji V. Soņeca un K. Pommere, vēlāk K. Pommere, pārstāves,

– Austrijas valdības vārdā – *J. Schmoll* un *M. Winkler-Unger*, pārstāves,

– Eiropas Komisijas vārdā – *H. Tserepa-Lacombe* un *B. Sasinowska*, pārstāves,

* Tiesvedības valoda – poļu.

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/103/EK (2009. gada 16. septembris) par civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu izmantošanu un kontroli saistībā ar pienākumu apdrošināt šādu atbildību (OV 2009, L 263, 11. lpp.) 3. pantu.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp K.S. un A.B. par prasību atlīdzināt izmaksas, kas radušās par Latvijā notikušā ceļu satiksmes negadījumā bojātas automašīnas un puspiekabes turēšanu stāvvietā Latvijā un vilkšanu uz Poliju.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Direktīvas 2009/103 2. un 20. apsvērumā ir noteikts:

> "(2) Civiltiesiskās atbildības apdrošināšana saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu lietošanu (mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšana) ir jo īpaši svarīga Eiropas pilsoņiem, vai tie būtu apdrošinājuma ņēmēji vai cietušie satiksmes negadījumā. Tā arī ir nozīmīgs jautājums apdrošināšanas sabiedrībām, jo tā ir svarīgs elements nedzīvības apdrošināšanas uzņēmējdarbībā [Eiropas Savienībā]. Mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšana ietekmē personu pārvietošanās brīvību un transportlīdzekļu brīvu apriti. Tādēļ galvenajam [Savienības] darbības mērķim finanšu pakalpojumu jomā būtu jābūt mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšanas iekšējā tirgus stiprināšanai un konsolidēšanai.
>
> [..]
>
> (20) Ceļu satiksmes negadījumā cietušajām personām būtu jāgarantē līdzvērtīga attieksme neatkarīgi no tā, kurā vietā [Savienībā] negadījumi notikuši."

4 Šīs direktīvas 1. pants "Definīcijas" ir formulēts šādi:

> "Šajā direktīvā:
>
> 1) "transportlīdzeklis" ir jebkurš mehāniskais transportlīdzeklis, kas paredzēts braukšanai pa sauszemi un ko dzen uz priekšu mehāniskā enerģija, un kas nav sliežu transports, un jebkura piekabe, neatkarīgi no tā, vai tā ir piekabināta;
>
> 2) "cietusī persona" ir ikviena persona, kam ir tiesības uz kompensāciju par jebkādiem zaudējumiem vai miesas bojājumiem, kurus izraisījis transportlīdzeklis;
>
> [..]."

5 Minētās direktīvas 3. pantā "Transportlīdzekļu obligātā apdrošināšana" ir noteikts:

"Katra dalībvalsts, ievērojot 5. pantu, veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka civiltiesiskā atbildība par to transportlīdzekļu lietošanu, kas parasti atrodas tās teritorijā, ir apdrošināta.

Sedzamās atbildības apjomu un apdrošināšanas seguma noteikumus nosaka, pamatojoties uz pirmajā daļā minētajiem pasākumiem.

Katra dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka apdrošināšanas līgums attiecas arī uz:

a) jebkuriem zaudējumiem vai miesas bojājumiem, kas izraisīti citu dalībvalstu teritorijā, saskaņā ar šo valstu tiesību aktiem;

[..].

Pirmajā daļā minētā apdrošināšana obligāti attiecas gan uz kaitējumu īpašumam, gan uz miesas bojājumiem."

Latvijas tiesības

6 2004. gada 7. aprīļa Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma (*Latvijas Vēstnesis*, 2004, Nr. 65), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (turpmāk tekstā – "Transportlīdzekļu obligātās apdrošināšanas likums"), 28. pantā ir paredzēts:

"Izdevumi sakarā ar transportlīdzekļa vai tā atlieku evakuāciju ir izdevumi par transportlīdzekļa vai tā atlieku evakuāciju no ceļu satiksmes negadījuma vietas līdz tā transportlīdzekļa īpašnieka vai tiesīgā lietotāja dzīvesvietai, kurš vadīja transportlīdzekli ceļu satiksmes negadījuma brīdī, vai līdz transportlīdzekļa remonta vietai Latvijas Republikas teritorijā. Ja sakarā ar izmeklēšanu kriminālprocesā vai citu iemeslu dēļ transportlīdzekli vai tā atliekas nepieciešams novietot stāvvietā, zaudējumos ieskaita arī izdevumus par transportlīdzekļa vai tā atlieku evakuāciju līdz attiecīgajai stāvvietai un maksu par stāvvietas pakalpojumiem."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

7 2014. gada 30. oktobrī K. pilsētā (Latvija) notika ceļu satiksmes negadījums, kurā K.S. piederošs un Polijā reģistrēts transportlīdzeklis un puspiekabe tika bojāti. Transportlīdzeklis un puspiekabe radīto zaudējumu dēļ tika evakuēti uz stāvvietu novietošanai un pēc tam vilkti uz Poliju.

8 Stāvvietas izmaksas Latvijā bija 6020 Polijas zlotu (PLN) (aptuveni 1292 EUR) un vilkšanas izmaksas uz Poliju – 32 860 PLN (aptuveni 7054 EUR).

9 Pēc kompensācijas pieprasījuma, ko iesniedza K.S., apdrošināšanas sabiedrība A.B., kurā bija apdrošināta negadījuma izraisītāja civiltiesiskā atbildība, viņam izmaksāja kompensāciju 4492,44 PLN (aptuveni 964 EUR) apmērā par vilkšanas izdevumiem Latvijā. Turpretī A.B. atteicās izmaksāt jebkādu atlīdzību par stāvvietas izmantošanu Latvijā un vilkšanu ārpus Latvijas teritorijas.

10 2017. gada 23. janvārī K.S. cēla prasību *Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi* (Lodzas Centra rajona tiesa Lodzā, Polija), iesniedzējtiesā, lūdzot piespriest A.B. samaksāt viņam kopējo summu ar nokavējuma procentiem 28 527,56 PLN (aptuveni 6124 EUR) apmērā par vilkšanas izmaksām ārpus Latvijas teritorijas un summu 6 020 PLN (aptuveni 1 292 EUR) par stāvvietas izmantošanas izmaksām Latvijā.

11 Aizstāvībai A.B. apgalvoja, ka saskaņā ar piemērojamajām Latvijas tiesībām tai esot jāatlīdzina vienīgi vilkšanas izdevumi, kas radušies Latvijas teritorijā, un stāvvietas izmantošanas izdevumi, kuriem ir saistība ar kriminālprocesu vai citu procesu.

12 Iesniedzējtiesa vispirms konstatē, ka saskaņā ar 1971. gada 4. maijā Hāgā noslēgto Konvenciju par ceļu satiksmes negadījumiem piemērojamo likumu ir piemērojami tās valsts tiesību akti, kuras teritorijā ir noticis negadījums, proti, Latvijas tiesību akti.

13 Taču, ņemot vērā, ka Transportlīdzekļu obligātās apdrošināšanas likuma 28. pantā nav paredzēts pienākums segt nedz bojāta transportlīdzekļa vilkšanas izmaksas, ja vilkšana notiek ārpus Latvijas teritorijas, nedz arī braukšanai nederīga transportlīdzekļa stāvvietas izmantošanas izmaksas, ja vien tas nav pamatots ar izmeklēšanu kriminālprocesā vai kādu citu iemeslu, iesniedzējtiesa jautā par Direktīvas 2009/103 3. panta piemērojamību, kas dalībvalstīm uzliek vispārīgu pienākumu nodrošināt, lai civiltiesiskā atbildība par transportlīdzekļu lietošanu būtu apdrošināta.

14 Tā norāda, ka šajā 3. pantā nav precizēts obligātās apdrošināšanas seguma apjoms, kas katrai dalībvalstij ir jāparedz attiecībā uz civiltiesisko atbildību saistībā ar transportlīdzekļu izmantošanu, bet šīs tiesību normas otrajā daļā ir vienīgi precizēts, ka sedzamo kaitējumu, kā arī šīs apdrošināšanas noteikumus nosaka saistībā ar "pirmajā daļā minētajiem pasākumiem", kurā ir paredzēts katras dalībvalsts pienākums veikt "visus vajadzīgos pasākumus".

15 Tādējādi iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai frāze "visi vajadzīgie pasākumi" ir jāinterpretē tādējādi, ka katrai dalībvalstij ir jāparedz, ka ar obligāto apdrošināšanu sedz visu kaitējumu.

16 Šajā ziņā tā uzsver, ka šīs frāzes tvērums tai šķiet mazāk ierobežojošs poļu valodas versijā nekā angļu un franču valodas versijās. Katrā ziņā Polijas judikatūra un doktrīna transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas jomā nosliecoties par labu principam, ka ir jāatlīdzina viss kaitējums.

17 Iesniedzējtiesa norāda, ka saskaņā ar Direktīvas 2009/103 3. panta ceturto daļu civiltiesiskās atbildības apdrošināšana saistībā ar transportlīdzekļu lietošanu obligāti attiecas gan uz kaitējumu īpašumam, gan uz miesas bojājumiem. Tā uzskata, ka nav nekādu šaubu, ka tādas vilkšanas un stāvvietas izmantošanas izmaksas, kādas ir aplūkotas pamatlietā, ir kaitējums īpašumam, kas radies ceļu satiksmes negadījuma rezultātā. Tādējādi – tās ieskatā – nosacījums par cēloņsakarību ir neapšaubāmi izpildīts, un tajā izskatāmā strīda atrisinājums ir atkarīgs tikai no Transportlīdzekļu obligātās apdrošināšanas likuma interpretācijas.

18 Tā 28. panta gramatiskā interpretācija, iespējams, nav saderīga ar Direktīvas 2009/103 3. panta mērķi, jo tā varētu radīt situāciju, kurā civiltiesiskās atbildības apdrošināšana nesedz kaitējumu īpašumam, kas ir radies ceļu satiksmes negadījuma rezultātā.

19 Personai, kura ir reģistrēta citā dalībvalstī, nevis Latvijā, un kura ir cietusi ceļu satiksmes negadījumā šajā pēdējā minētajā dalībvalstī, varētu tikt liegtas tiesības uz kompensāciju par kaitējumu īpašumam, ko rada bojātā transportlīdzekļa vilkšanas uz izcelsmes valsti izmaksas un izmaksas, kas saistītas ar nepieciešamību turēt šo transportlīdzekli stāvvietā Latvijas teritorijā līdz brīdim, kad tas tiks aizvilkts, lai veiktu remontu.

20 Šādos apstākļos *Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi* (Lodzas Centra rajona tiesa Lodzā) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [Direktīvas 2009/103] 3. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka katrai dalībvalstij "visu vajadzīgo pasākumu" ietvaros ir jānodrošina, ka apdrošināšanas sabiedrības attiecībā uz civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu ir atbildīgas par zaudējumu pilnīgu atlīdzināšanu, tai skaitā arī par tādām

zaudējumus izraisījušā notikuma sekām, kuras izpaužas kā nepieciešamība cietušā transportlīdzekli vilkt uz tā mītnes valsti un izdevumi saistībā ar nepieciešamību transportlīdzekļus novietot stāvvietā?

2) [Ja] atbilde uz iepriekš minēto jautājumu ir apstiprinoša, vai šī atbildība var tikt jebkādā veidā ierobežota ar dalībvalstu normatīvajiem aktiem?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

21 Ar šiem abiem jautājumiem, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2009/103 3. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāda valsts tiesību norma, saskaņā ar kuru civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu lietošanu obligāti attiecināma uz zaudējumiem, ko veido bojāta transportlīdzekļa vilkšanas izmaksas un izmaksas, kas saistītas ar to, ka nācies šo transportlīdzekli turēt stāvvietā, ir tikai, ciktāl šī vilkšana ir notikusi šajā dalībvalstī un ciktāl turēšana stāvvietā ir nepieciešama sakarā ar izmeklēšanu kriminālprocesā vai citu iemeslu dēļ, un apstiprinošas atbildes gadījumā – vai šis pants ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts jebkādā veidā šo atbildību drīkst ierobežot.

22 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Direktīvas 2009/103 3. panta pirmajā daļā ir paredzēts, ka katra dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka civiltiesiskā atbildība par to transportlīdzekļu lietošanu, kas parasti atrodas tās teritorijā, ir apdrošināta. Turklāt šī paša 3. panta otrajā daļā ir precizēts, ka sedzamās atbildības apjomu un apdrošināšanas seguma noteikumus nosaka, pamatojoties uz pirmajā daļā minētajiem pasākumiem, un tā pēdējā daļā ir noteikts, ka pirmajā daļā minētā apdrošināšana obligāti attiecas uz kaitējumu īpašumam un miesas bojājumiem.

23 Pienākums apdrošināt civiltiesisko atbildību par mehānisko transportlīdzekļu radīto kaitējumu trešai personai atšķiras no šā kaitējuma atlīdzības apmēra, kas izriet no apdrošinātās personas civiltiesiskās atbildības. Proti, lai arī pirmais tiek definēts un garantēts Savienības tiesiskajā regulējumā, otrais būtībā ir reglamentēts valsts tiesībās (spriedums, 2012. gada 23. oktobris, *Marques Almeida*, C-300/10, EU:C:2012:656, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).

24 Tādējādi Savienības tiesiskā regulējuma mērķis nav saskaņot dalībvalstu civiltiesiskās atbildības sistēmas, tās principā var brīvi noteikt civiltiesiskās atbildības sistēmu, kas piemērojama par kaitējuma atlīdzību ceļu satiksmes negadījumos (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2012. gada 23. oktobris, *Marques Almeida*, C-300/10, EU:C:2012:656, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).

25 Līdz ar to atbilstoši pašlaik spēkā esošajām Savienības tiesībām dalībvalstis principā savu civiltiesiskās atbildības sistēmu ietvaros var brīvi noteikt it īpaši to, kādi transportlīdzekļu izraisīti zaudējumi ir jāatlīdzina, šo zaudējumu atlīdzības apmēru un personas, kurām ir tiesības saņemt minēto atlīdzību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 24. oktobris, Drozdovs, C-277/12, EU:C:2013:685, 32. punkts).

26 Tomēr dalībvalstīm sava kompetence šajā jomā ir jāīsteno, ievērojot Savienības tiesības, un valsts tiesību normas par kaitējuma atlīdzību ceļu satiksmes negadījumos nevar atņemt Savienības tiesiskajam regulējumam lietderīgo iedarbību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2012. gada 23. oktobris, *Marques Almeida*, C-300/10, EU:C:2012:656, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

27 Turklāt ir jāatgādina, ka Direktīvas 2009/103 mērķis ir nodrošināt mehānisko transportlīdzekļu izraisītajos negadījumos cietušo personu aizsardzību, kas ir mērķis, kuru Savienības likumdevējs pastāvīgi ir izvirzījis un stiprinājis (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 4. septembris, *Juliana*, C-80/17, EU:C:2018:661, 47. punkts) un ka no šīs direktīvas 2. un 20. apsvēruma arī izriet, ka civiltiesiskās atbildības apdrošināšana saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu izmantošanu "ietekmē personu pārvietošanās brīvību un transportlīdzekļu brīvu apriti". Proti, Tiesa šajā ziņā ir precizējusi, ka

Savienības tiesiskā regulējuma, kurš attiecas uz civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu izmantošanu, un kura daļa ir arī Direktīva 2009/103, mērķis ir, pirmkārt, nodrošināt transportlīdzekļu, kas parasti atrodas Savienības teritorijā brīvu apriti, kā arī šajos transportlīdzekļos esošo pasažieru pārvietošanās brīvību un, otrkārt, nodrošināt, lai pret personām, kas cietušas negadījumos, kurus izraisa šie transportlīdzekļi, būtu līdzvērtīga attieksme neatkarīgi no tā, kurā vietā Savienības teritorijā negadījums ir noticis (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2012. gada 23. oktobris, *Marques Almeida*, C-300/10, EU:C:2012:656, 26. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2019. gada 20. jūnijs, *Línea Directa Aseguradora*, C-100/18, EU:C:2019:517, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

28 Šajā gadījumā no iesniedzējtiesas norādēm izriet, ka, lai gan Transportlīdzekļu obligātās apdrošināšanas likuma 28. pantā ir paredzēts pienākums civiltiesiskās atbildības apdrošinātājam segt bojātā transportlīdzekļa vai tā atlieku evakuācijas izmaksas no ceļu satiksmes negadījuma vietas līdz tā transportlīdzekļa īpašnieka vai tiesīgā lietotāja dzīvesvietai, kurš vadīja transportlīdzekli ceļu satiksmes negadījuma brīdī, vai līdz transportlīdzekļa remonta vietai, šis pienākums ir spēkā tikai tad, ja vilkšana notiek Latvijas teritorijā. Turklāt, lai gan šajā pašā pantā civiltiesiskās atbildības apdrošinātājam ir noteikts pienākums segt bojātā transportlīdzekļa turēšanas stāvvietā izmaksas, šis pienākums ir spēkā tikai ar nosacījumu, ka šīs izmaksas ir bijis nepieciešams veikt "sakarā ar izmeklēšanu kriminālprocesā vai citu iemeslu dēļ".

29 Šajā ziņā attiecībā, pirmkārt, uz vilkšanas izmaksām ir jākonstatē, ka tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais var radīt situāciju, kurā persona, kuras transportlīdzeklis, kas parasti tiek turēts citā dalībvalstī, ir bojāts negadījumā, kurš noticis pirmās dalībvalsts teritorijā un attiecībā uz kuru ir iestājusies civiltiesiskā atbildība par tāda transportlīdzekļa lietošanu, kas parasti tiek turēts šajā pirmajā dalībvalstī, no šīs civiltiesiskās atbildības apdrošinātāja saņem tikai daļu no tās kompensācijas par kaitējumu īpašumam, kura paredzēta par kaitējumu, kas radīts transportlīdzekļiem, kuri parasti tiek turēti šīs pirmās dalībvalsts teritorijā.

30 Ciktāl šādā tiesiskajā regulējumā ir paredzēts segt vienīgi attiecīgās dalībvalsts teritorijā radušos vilkšanas izdevumus, no tā izriet, ka personai, kas ir tādā situācijā kā K.S., vismaz daļa šo vilkšanas izmaksu netiks segtas, ja transportlīdzeklis tiek vilkts un remontēts dalībvalstī, kurā šī persona dzīvo. Savukārt, ja notiek tāds pats negadījums, kurā cietušās personas dzīvesvieta ir dalībvalstī, kurā noticis negadījums, šī persona no šī apdrošinātāja saņems pilnu atlīdzību par transportlīdzekļa vilkšanas izmaksām līdz tās dzīvesvietai vai transportlīdzekļa remonta vietai, kas atrodas šajā dalībvalstī.

31 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru valsts tiesību norma, kurā ir paredzēta atšķirība, kuras pamatā ir dzīvesvietas kritērijs, var būt nelabvēlīga galvenokārt citu dalībvalstu pilsoņiem, jo nerezidenti visbiežāk ir ārvalstu pilsoņi (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2014. gada 6. februāris, *Navileme* un *Nautizende*, C-509/12, EU:C:2014:54, 14. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

32 Tādējādi ir jākonstatē, ka tāds tiesiskais regulējums kā pamatlietā rada diskrimināciju starp cietušajām personām atkarībā no to dzīvesvietas dalībvalsts.

33 Lai gan Direktīvas 2009/103 3. panta pirmajā daļā, ciktāl šajā tiesību normā ir atsauce uz "visiem vajadzīgiem pasākumiem", tik tiešām nav paredzēts, ka katrai dalībvalstij būtu jānodrošina, lai civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas jomā apdrošināšanas sabiedrības segtu visus zaudējumus, tomēr obligātās apdrošināšanas seguma ierobežojums attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu radītajiem zaudējumiem nevar tikt attaisnots, tikai pamatojoties uz cietušās personas dzīvesvietas dalībvalsti. Ņemot vērā šajā direktīvā izvirzītos aizsardzības mērķus, kas minēti šī sprieduma 27. punktā, ar to, ka cietušās personas dzīvesvieta atrodas citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā noticis negadījums, pašu par sevi nevar attaisnot atšķirīgu attieksmi saistībā ar zaudējumu segumu, ko sniedz apdrošinātājs.

34 Tomēr šis konstatējums neskar katras dalībvalsts tiesības, neizmantojot kritērijus, kas attiecas uz tās teritoriju, ierobežot vilkšanas izmaksu atlīdzināšanu, it īpaši, ja tehniskās iespējas veikt remontu ir pieejamas daudz tuvāk par vietu, uz kuru ir pieprasīts vilkt transportlīdzekli, un ja šī iemesla dēļ vilkšanas uz citu dalībvalsti izmaksas šķiet nesamērīgas.

35 Otrkārt, runājot par stāvvietas izmantošanas izdevumiem, no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem neizriet, ka pamatlietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā, ciktāl tajā ir paredzēts segt izmaksas, kuras radušās saistībā ar transportlīdzekļa turēšanu stāvvietā, kas nepieciešama "sakarā ar izmeklēšanu kriminālprocesā vai citu iemeslu dēļ", jebkādā veidā tiktu nošķirtas personas, kuru dzīvesvieta ir Latvijā, no personām, kuru dzīvesvieta ir citā dalībvalstī. Tomēr iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai pamatlietā aplūkotie apstākļi rada situāciju, kurā transportlīdzekļa turēšanu stāvvietā ir jāuzskata par "nepieciešamu citu iemeslu dēļ", un vai šajā ziņa patiešām nepastāv nekāda atšķirīga attieksme atkarībā no bojātā transportlīdzekļa īpašnieka vai turētāja dzīvesvietas.

36 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Direktīvas 2009/103 3. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka:

– tam ir pretrunā dalībvalsts tiesību norma, saskaņā ar kuru obligātās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu izmantošanu obligātais segums attiecas uz zaudējumiem, ko veido bojāta transportlīdzekļa vilkšanas izmaksas, tikai tādā apmērā, ciktāl šī vilkšana ir notikusi šīs dalībvalsts teritorijā. Šis konstatējums neskar minētās dalībvalsts tiesības, neizmantojot kritērijus, kas attiecas uz tās teritoriju, ierobežot vilkšanas izmaksu atlīdzināšanu un

– tam nav pretrunā dalībvalsts tiesību norma, saskaņā ar kuru šīs apdrošināšanas obligātais segums attiecas uz zaudējumiem, ko veido bojātā transportlīdzekļa turēšanas stāvvietā izmaksas, tikai tad, ja šī turēšana ir nepieciešama sakarā ar izmeklēšanas veikšanu kriminālprocesā vai citu iemeslu dēļ, ar nosacījumu, ka šis seguma ierobežojums tiek piemērots bez atšķirīgas attieksmes atkarībā no transportlīdzekļa īpašnieka vai turētāja dzīvesvietas dalībvalsts.

Par tiesāšanās izdevumiem

37 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/103/EK (2009. gada 16. septembris) par civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu izmantošanu un kontroli saistībā ar pienākumu apdrošināt šādu atbildību 3. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka:

– **tam ir pretrunā dalībvalsts tiesību norma, saskaņā ar kuru obligātās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu izmantošanu obligātais segums attiecas uz zaudējumiem, ko veido bojāta transportlīdzekļa vilkšanas izmaksas, tikai tādā apmērā, ciktāl šī vilkšana ir notikusi šīs dalībvalsts teritorijā. Šis konstatējums neskar minētās dalībvalsts tiesības, neizmantojot kritērijus, kas attiecas uz tās teritoriju, ierobežot vilkšanas izmaksu atlīdzināšanu un**

– **tam nav pretrunā dalībvalsts tiesību norma, saskaņā ar kuru šīs apdrošināšanas obligātais segums attiecas uz zaudējumiem, ko veido bojātā transportlīdzekļa turēšanas stāvvietā izmaksas, tikai tad, ja šī turēšana ir nepieciešama sakarā ar izmeklēšanas veikšanu**

kriminālprocesā vai citu iemeslu dēļ, ar nosacījumu, ka šis seguma ierobežojums tiek piemērots bez atšķirīgas attieksmes atkarībā no transportlīdzekļa īpašnieka vai turētāja dzīvesvietas dalībvalsts.

[Paraksti]